

EDUKACJA
TEATRALNA

SPEKTAKLE

WARSZTATY

TEATR BAJ
sezon 2015/2016

TEATR BAJ
sezon 2015/2016

Teatr Baj powstał w 1928 r. i jest najstarszym teatrem lalek dla dzieci w Polsce. Jego dorobek artystyczny obejmuje 167 premier. Baj, przygotowując kolejne przedstawienia, sięga po polską i światową literaturę dla dzieci i młodzieży, stosuje różne formy i techniki lalkowe, chcąc zaproponować swoim widzom różnorodny i szeroki obraz teatru lalek, teatru formy. Stara się

łączyć w repertuarze klasykę i sztukę współczesną, zachowując między nimi równowagę. Do realizacji spektakli zaprasza ciekawych twórców z Polski i zagranicy. Stale poszukuje nowych środków scenicznych, aby jak najlepiej trafić do dziecięcej widowni, której potrzeby zmieniają się wraz z tym, jak zmienia się świat. Dziecko jest głównym adresatem działalności Baja, ale ma on także w repertuarze propozycje dla starszych widzów.

Oprócz tworzenia spektakli Baj realizuje różnorodne przedsięwzięcia teatralne i edukacyjne. Od 2009 r. prowadzi program edukacyjny „teatr wiem co to” dla szkół i przedszkoli. W 2010 r. zrealizował wspólnie z norweskimi partnerami teatralno-edukacyjny projekt „Dziecko – teatr – świat. Ponad barierami”. Od 2012 r. realizuje projekt „mały, Duży i BAJ”, dzięki któremu dzieci i rodzice wspólnie z Bajem odkrywają tajemnice sztuki teatru. W 2012 r. zainaugurował nurt repertuarowy pod nazwą „Bajowe Najnaje”, w ramach którego tworzone są spektakle dla najmłodszych dzieci – od 0 do 3 lat. W 2014 r. zapoczątkował warsztaty dla nauczycieli i animatorów kultury. Od kilku lat realizuje różnorodne działania zmierzające do dostosowania przestrzeni i oferty dla osób z różnymi dysfunkcjami, ujęte w program „Baj bez barier”.

Teatr Baj jest otwarty na różnorodne inicjatywy: artystyczne, kulturalne, edukacyjne i społeczne, oraz na współpracę z teatrami, instytucjami i organizacjami z Polski i zagranicy, wierząc, że spotkania i wymiana doświadczeń zawsze rodzą nowe wartości. Stara się być wierny tradycji, a jednocześnie mieć otwarte ucho na współczesność, aby czerpać z niej to, co wartościowe.

Dąży do poszerzania swojej oferty repertuarowej, edukacyjnej, aby jak najpełniej wykorzystać możliwości, jakie tkwią w sztuce teatru, w sztuce teatru lalek, aby penetrować wspólnie ze swoimi widzami, dziećmi i dorosłymi, obszary pomiędzy teatrem a życiem. Chce być miejscem przyjaznym, w którym widzowie, niezależnie od wieku, czują się dobrze i chcą do niego wracać.

Baj jako jedyny teatr lalek dla dzieci w Polsce został odznaczony przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Złotym Medalem „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”. Na wniosek dzieci Międzynarodowa Kapituła przyznała Ewie Piotrowskiej, Dyrektorowi Teatru Baj, Order Uśmiechu.

SPEKTAKLE

Bajowe Najnaje

Bajowe Najnaje to nurt repertuarowy, w ramach którego przygotowywane są spektakle dla najmłodszych widzów – dla dzieci od 0 do 3 lat. Dzięki specjalnie opracowanym scenariuszom działań, uwzględniającym percepcję świata najmłodszych dzieci, dzięki konsultacjom z psychopedagogami kreatywności, artyści starają się stworzyć spektakle odpowiadające specyficznym potrzebom małych widzów. Przedstawienia te, pełne sensorycznych doznań oddziałujących na wszystkie zmysły, cechuje ogromne wyczulenie na małego widza, chęć porozumiewania się z nim jego własnym językiem. Brak struktury narracyjnej, tradycyjnie opowiadanej historii nie jest tutaj przeszkodą do niezwykle twórczego i odkrywczego budowania przedstawienia, w którym najważniejsze jest spotkanie z publicznością. To teatr bardzo doznaniowy, w którym działają kolory, kształty, dźwięki, a nawet zapachy i smaki. Jednym z głównych założeń nurtu Bajowe Najnaje jest stymulowanie rozwoju, wyobraźni i kreatywności dzieci.

Przedstawienia odbywają się w specjalnie zaaranżowanej przytulnej i jasnej przestrzeni. Liczba widzów na spektaklu nie przekracza 30-40 osób (zależnie od spektaklu). Są przyjazne dla dzieci ze spektrum autyzmu.

Śpij

reż., scen. Alicja Morawska-Rubczak, muz. Wojciech Morawski

Przedstawienie opowiada o tym, jak pozornie zwyczajna czynność kładzenia się spać może okazać się inspirująca i zaskakująca. Przygląda się codzienności w niecodzienny sposób i z właściwą niemowlętom dociekliwością i ciekawością, odkrywa świat. Spektakl odbywa się w przytulnym, białym namiocie. Otwartość aktorów na reakcje widzów, muzyka grana na żywo na akustycznych instrumentach, komfortowa przestrzeń, delikatne światło i „poduchowa” atmosfera pozwalają małym widzom poczuć się przyjemnie i bezpiecznie.

 30 minut
+ 15 minut zabawy

 od 0 do 3 lat

Nie ma... nie ma... jest

reż., scen., muz. Andrzej Bocian

„Nie ma... nie ma... jest!” – to słowa z zabawy z milusińskim, którą dobrze znamy. Nie ma mnie, nie ma mnie i nagle... jestem, zjawiam się, powracam, by znowu być z Tobą. Powtarzanie tego samego zdarzenia nie nuży, bo za każdym razem czyni nas-dorosłych powodem i świadkiem zachwyty dziecka. Ta prosta zabawa przypomina nam, jacy byliśmy, zanim staliśmy się duzi i pokazuje, że to my jesteśmy cudem dla naszego malucha.

Czy to nie piękne i zobowiązujące?

Przedstawienie dla dzieci i rodziców, w którym aktorzy tworzą świat pełen rozmaitych kształtów, dźwięków i niespodziewanych zdarzeń. Wykorzystując proste cylindryczne obiekty, zagląдают w świat najwcześniejszego dzieciństwa, gdzie rzeczy dzieją się „po prostu” i niezwykle zarazem, a czas płynie nie zawsze miarowo.

 30 minut
+ 15 minut zabawy

 od kilku miesięcy do 3 lat

Kuchnia pełna niespodzianek

reż., scen. Marta Gryko-Sokołowska

W spektaklu zostały wykorzystane utwory Wolfganga Amadeusza Mozarta, Clauda Debussy'ego oraz Charlesa Camilla Saint-Saënsa.

Przygotowywanie przyjęcia to bardzo pasjonujące zajęcie. Nie tylko dlatego, że za chwilę przyjdą goście i będzie uroczyste. Zajęcie fantastyczne samo w sobie, po prostu wspaniała przygoda, bo kuchnia to niezwykle świat do odkrywania – wie o tym każdy maluch.

Coś do czegoś dosypiemy, czegoś jeszcze dolejemy i dokładnie wymieszamy. Trochę czegoś rozsypiemy... po to, żeby było ładnie. Zajrzymy do kuchennej szuflady, w której kryją się skarby nie z tej ziemi, przedmioty wymagające najwyższej uwagi i natychmiastowego użycia. Przedmioty z kuchennych szafek w odpowiednio przygotowanej zabawie zyskują zupełnie bezpieczny wymiar. Pozwalają dzieciom na wykonywanie upragnionych eksperymentów na drodze odkrywania świata.

30 minut

+ 15 minut zabawy

od 1 roku do 3 lat

Julian Tuwim

Pan Maluśkiewicz

reż. Małgorzata Kazińska, scen. Angelika Giża,
muz. Mateusz Ryczek

Przedstawienie zaprasza malusińskich do nieprzewidywalnego świata snu, pełnego muzyki i zabawy, jaką może dać spotkanie ze sztuką. Dowcipny wiersz o tycyusińskim podróżniku – Panu Maluśkiewicz, który postanawia zobaczyć na własne oczy wieloryba, stał się pretekstem do podróży w zachwycający świat „cudów i dziwów”, gdzie nawet dobrze znane wiersze przybierają niespodziewane kształty i wszystko może się zdarzyć. Nowe podejście twórców spektaklu do wierszy Tuwima przekłada je na język scenicznych działań, w których znakomicie odnajdują się najmłodszy widzowie. Tuwimowe historie przechodzą płynnie jedna w drugą jak w kalejdoskopie, który zadziwia swoją prostotą, kolorami i magią.

Na spektakl składają się wiersze Juliana Tuwima: „Cuda i dziwy”, „Pan Maluśkiewicz i wieloryb”, „Abecadło”, „Pan Tralaliński”, „Mowa ptaków”, „W aeroplanie”, „Taniec”.

70 minut z przerwą

od 3 lat

Ireneusz Maciejewski

Zaczarowane wycinanki

reż. Ireneusz Maciejewski, scen. Tomáš Volkmer, muz. Piotr Klimek

Kolorowa rybka zamiast spełnić trzy życzenia daje pewnemu chłopcu niezwykle nożyczki. Może za ich pomocą wyciąć z papieru wszystko, o czym zamarzy, a natychmiast stanie się to rzeczywistością. Czy zaczarowane wycinanki przyniosą mu szczęście? Może się okazać, że kiedy ma się już wszystko, jest potwornie nudno.

Przedstawienie adresowane jest do widzów, którym nieobca jest konwencja umowności, znana tak dobrze z dziecięcych zabaw. Twórcy spektaklu przy pomocy geometrycznych figur, gestu, elementów pantomimy, cieni i lalek odwołują się do dziecięcej wyobraźni. Żywy rytm spektaklu, scenki pełne humoru oraz ujmująca muzyka oczarują nie tylko najmłodszych widzów.

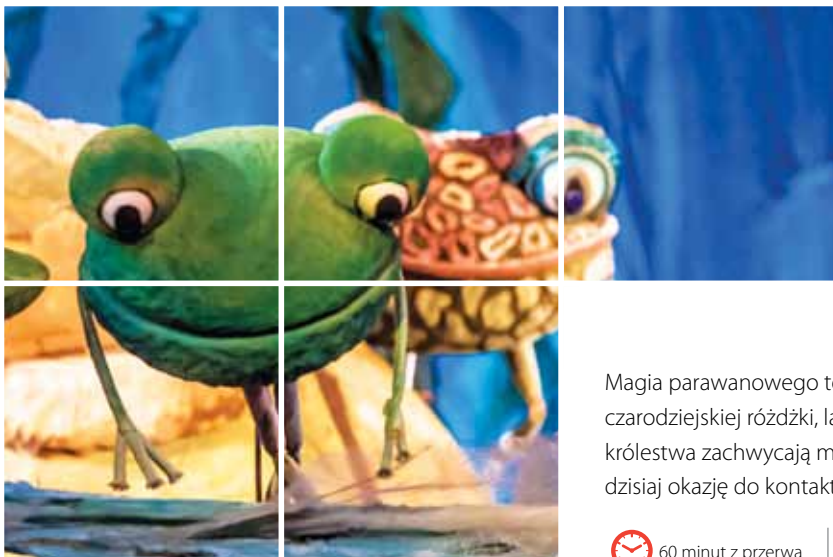

80 minut z przerwą

od 3 lat

Halina Borowiak wg Marii Konopnickiej

Na jagody

reż. Halina Borowiak, scen. Zofia Czechlewska-Ossowska, muz. Teresa Ostaszewska

Należąca do kanonu polskiej literatury dla dzieci opowieść o leśnej przygodzie Janka do dziś zdobywa dziecięce serca. Las znany z baśni jako miejsce niebezpieczne i mroczne w utworze Marii Konopnickiej pokazuje swoje pogodne oblicze.

Magia parawanowego teatru: zmiany scenografii niczym za dotknięciem czarodziejskiej różdżki, lalki leśnych zwierzątek i mieszkańców jagodowego królestwa zachwycają małych widzów. Ponadto spektakl daje maluchom wyjątkową dzisiaj okazję do kontaktu z wierszem, kształtując ich wrażliwość na słowo.

60 minut z przerwą

od 3 lat

Roberta Faltis

Małe królestwo

adapt. i reż. Kata Csatò, scen. Alexandra Faltis, muz. Patryk Zakrocki

Dawno, dawno temu za górami, za lasami było małe królestwo. Mieszkał tam Król, Królowa i ich córka – królowna Kruszynka. I wielu, wielu innych, których nie sposób tu wymienić. Król i Królowa starali się dać Kruszynce wszystko, o czym tylko zamarzyła. Ona jednak czuła się bardzo samotna. Pewnego dnia, a był to dzień jej siódmych urodzin, spotkała...

Jak wygląda życie w małym królestwie? Czy uda się królownie Kruszynce znaleźć prawdziwego przyjaciela? O tym opowie nasze lalkowe przedstawienie.

45 minut

od 3 lat

Jan Wilkowski

Tymoteusz wśród ptaków

reż. Arkadiusz Klucznik,
scen. Eva Farkašová, muz. Marcin Partyka

Spektakl opowiada o sympatycznym Misiu Tymoteuszu i przygodzie, która przydarza mu się wiosną, kiedy postanawia zaopiekować się... jajkiem. To naprawdę trudne zadanie dla misia – uczy się podpatrując ptaki, angażuje też w sprawę swojego Tatę. Starają się jak najlepiej wywiązać z przyjętego obowiązku. Co się z tego wykluło? Można się przekonać przychodząc do teatru.

Żywe muzyczne widowisko z ciekawą oprawą plastyczną, pełne humoru i interakcji z dziecięcą widownią.

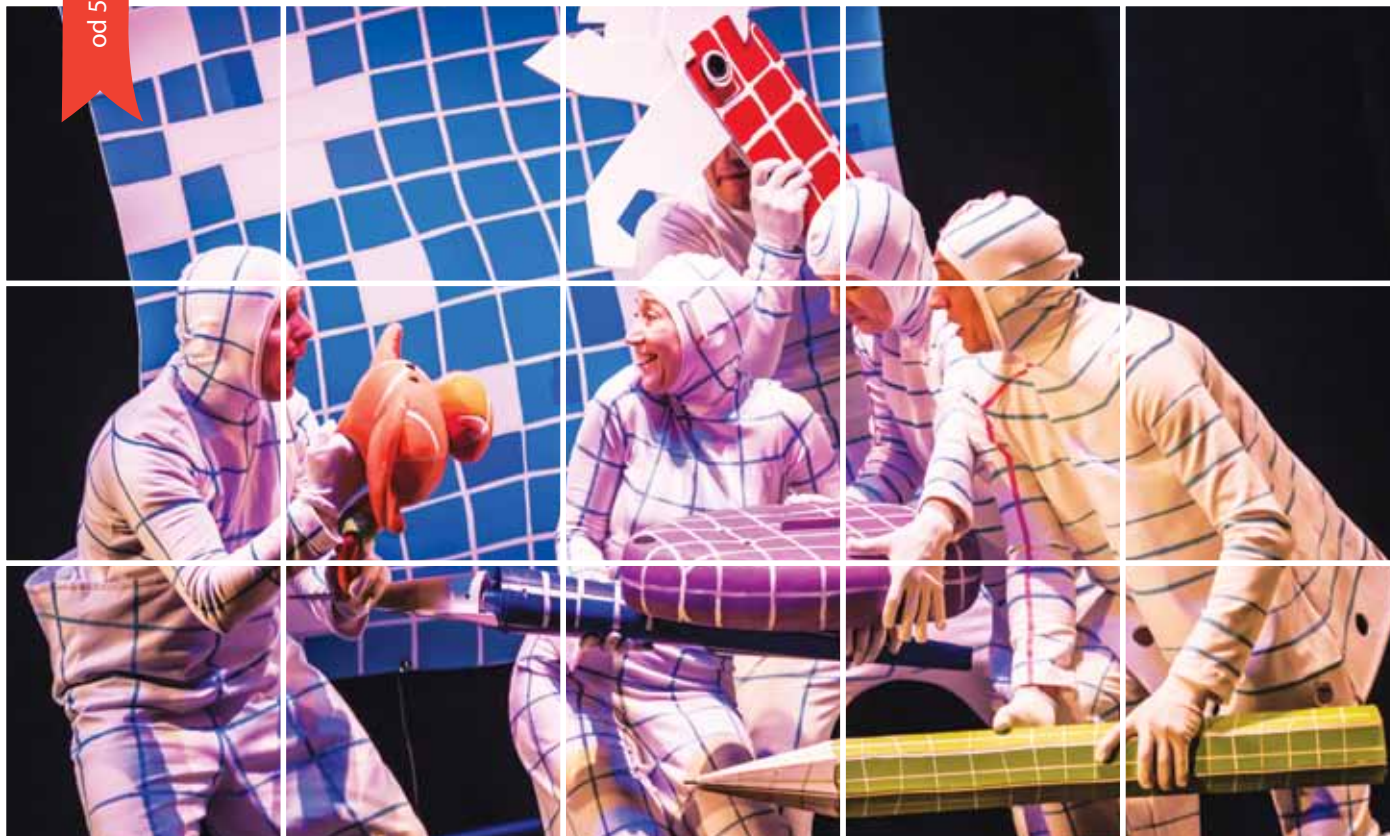
75 minut z przerwą

od 4 lat

Maria Kownacka

Plastusiowy Pamiętnik

adapt. i reż. Lech Chojnacki, scen. Dariusz Panas, muz. Jarosław Kordaczuk

O Plastusiu **PRAWIE WSZYSTKO** wie Plastusiowy Pamiętnik, który jest największym przyjacielem Plastusia. To jemu Plastuś opowiedział **PRAWIE WSZYSTKIE** swoje przygody, to na jego Kartkach Plastuś narysował i opisał swój piórnikowy świat. Pamiętnik Plastusia i jego Kartki chętnie przedstawią mieszkańcom piórnika, bo nie każdy wie, jakie to barwne towarzystwo. Poznacie też Tosię, Zosię, Jacka, a nawet niezbyt grzecznego Witka. Pamiętnik opowie **PRAWIE WSZYSTKO** o Plastusiu z nadzieją, że podpowiecie mu, gdzie ma go szukać, bo dawno temu, nie wiadomo dlaczego, ich drogi się rozeszły.

Ten Plastuś jest taki: cały z plasteliny, ma duży nos, odstające uszy i zielone majteczki. Wszyscy mówią, że jest śliczny. Kto powie, gdzie on jest, dostanie 4 malowanki i 1 żółtą wstążeczkę.

 90 minut z przerwą

 od 5 lat

Astrid Lindgren

Emil z Lönnebergi

reż. Konrad Dworakowski, scen. Martyna Dworakowska, muz. SzaZa – Paweł Szamburski, Patryk Zakrocki

Emil nigdy długo się nie zastanawia, kiedy przychodzi mu do głowy jakiś dobry pomysł. Na przykład, jak nie zmarnować ostatniej łyżki zupy, która została na dnie wazy. Albo jak zamienić siostrę we flagę. Niestety z tymi pomysłami mają trochę kłopotów rodzice i sąsiedzi. Dzięki teatrowi widzowie mogą obserwować „dobre pomysły” od momentu, kiedy się rodzą w głowie Emila, i śledzić z napięciem, co z nich wyniknie. Zabawne przygody uroczego uparciucha z Lönnebergi dorosłym przypominają dzieciństwo, a dzieci inspirują. Do dobrych pomysłów, oczywiście.

Spektakl pełen energii właściwej małym urwisom, na wskroś teatralny, z akcją wciągającą po uszy.

90 minut z przerwą

od 5 lat

Katarína Aulitsová wg Braci Grimm

Śpiąca królewna

reż. Lech Chojnacki, scen. Nataša Štefunková, Marek Gašpar Šafárik,
muz. Gabriel Menet

Przedstawienie oparte jest na teatralnej zabawie. Grupa komediantów, pod dyktando pewnej wszechwiedzącej Żaby, odgrywa za pomocą lalek baśń o Śpiącej Królewnie. Spektakl potwierdza, że świat baśni nie jest daleki od tego, co może się zdarzyć w rzeczywistości – bo wśród nas też są królewny i oczarowani nimi księżęta.

Dzięki dynamice zdarzeń, lekkości i dowcipowi aktorskiej improwizacji na przedstawieniu nie można się nudzić. A pomysłowa, zaprojektowana z humorem scenografia i lalki oraz muzyka, w której wszystko gra, sprawiają, że spektakl oczarowuje, wzrusza i bawi.

80 minut z przerwą

od 5 lat

Aneta Płużka wg Hugh'a Loftinga

Doktor Dolittle i jego zwierzęta

reż. Aneta Płużka, scen. Jacek Zagajewski,
muz. Robert Łuczak

Myszy w fortepianie, wiewiórki w surducie, trzy chomiki w dzbanie, a pytony w butcie... W takim domu mógł wytrzymać tylko Doktor Dolittle, który bardzo kochał zwierzęta. Na wiadomość o epidemii wśród afrykańskich małp wyruszył na Czarny Ląd, aby je ratować. Wraz z nim popłynęli nieodłączni: papuga Polinezja, piesek Jip, kaczka Dab-Dab i prosiątko Geb-Geb. Była to misja pełna niebezpieczeństw.

Spektakl jest kolorową, rozśpiewaną i roztańczoną opowieścią o przygodach Doktora i jego przyjaciół. W przedstawieniu wykorzystano różnorodne techniki teatralne: lalki, maski, teatr przedmiotu, czarny teatr i teatr cieni.

 80 minut z przerwą | od 5 lat

Izabela Degórska

Bajka o szczęściu

reż. Janusz Ryl-Krystianowski,
scen. Jacek Zagajewski, muz. Robert Łuczak

Czy szczęście można kupić? Przedstawiona w spektaklu historia Staruszka daje jasną odpowiedź. W ubogim domku za lasami można być szczęśliwszym niż w wielkim świecie, gdzie oszołomieni coraz to nowymi rzeczami i wynalazkami łatwo możemy zgubić to, co najważniejsze. Mimo biedy można być szczęśliwym, jeśli tylko ma się przyjaciół tak wiernych jak Myszka, Kogucik i Świnka z naszej historii.

Spektakl łączy parawanowy plan lalkowy z grą aktorów w żywym planie.

 75 minut z przerwą | od 5 lat

Hans Christian Andersen

Królowa Śniegu

adapt., reż., muz. Kamil Žiška, scen. Marieta Golomehová

Jedna z najpiękniejszych baśni Andersena stawia pytanie o istotę zła, które każe patrzeć na opak, paraliżuje i zniewala. Lodowa Pani buduje swoje królestwo na prawie diabelskiego lustra – na kłamstwie i zaprzeczaniu. Jednak władza Królowej Śniegu nie sięga tam, gdzie zaczyna się miłość. To jest klucz do zwycięstwa nad ziemią. Dzięki miłości i wytrwałości mała Gerda pokonuje niebezpieczeństwa, dociera do lodowego zamku i uwalnia Kaja spod władzy złej Pani.

Niezwykła plastyka i piękne lalki tworzą atmosferę baśniowości, której czarowi nie sposób się oprzeć.

80 minut z przerwą

od 5 lat

Tove Jansson

Zima w Dolinie Muminków

adapt. i reż. Aneta Pluszka, scen. Jacek Zagajewski, muz. Kuba Grzegorek

Muminki jak misie zapadają w zimowy sen. A co się może stać, kiedy Muminek obudzi się w środku zimy? Może pomyśleć, że cały świat zniknął, bo wszystko przykryte śniegiem wygląda całkiem inaczej. Okazuje się jednak, że nawet zima, choć brakuje jej kolorów, też ma swój urok. Można jeździć na nartach, poznać Trolla, który mieszka za piecem i zaprawionego w zimowych sportach Paszczaka. Można też świętować Wigilię, ale w tym celu trzeba już obudzić pozostałe Muminki.

Na scenie ożywają bohaterowie z opowiadań Tove Jansson: Mama i Tatuś Muminka, Mała Mi, Paszczak, Too-Tiki. Wspólnie z nimi mali widzowie odkrywają różne oblicza zimy, która może być puchata i miękka jak pierzyna, ale też lodowata i niebezpieczna.

75 minut z przerwą

od 5 lat

Ewa Piotrowska wg Stiana Hole

Świat Garmanna

reż. Ewa Piotrowska, scen. Anna Chadaj, Sylwester Łuczak, muz. Filip Sande

Poznajemy Garmanna w momencie przełomowym – zbliża się chwila, gdy po raz pierwszy pójdzie do szkoły. Kończy się beztrudne dzieciństwo, a zaczyna wychodzenie w świat-poza-domem. Towarzyszymy mu w jego radościach i niepokojach, obserwujemy relacje, jakie nawiązuje z rówieśnikami i z osobami starszymi. Twórcy spektaklu dowodzą, że trudne pytania: o lęk, przemijanie, tożsamość, o przyjaźń i miłość, o prawo do tajemnicy, nie są zarezerwowane tylko dla dorosłych.

Połączenie dwóch planów akcji: sceny i animacji komputerowych, pozwoliło lepiej oddać dziecięcą percepcję świata.

Na podstawie książek: „Lato Garmanna”, „Ulica Garmanna” i „Garmannshemmelighet” („Sekret Garmanna”) Stiana Hole.

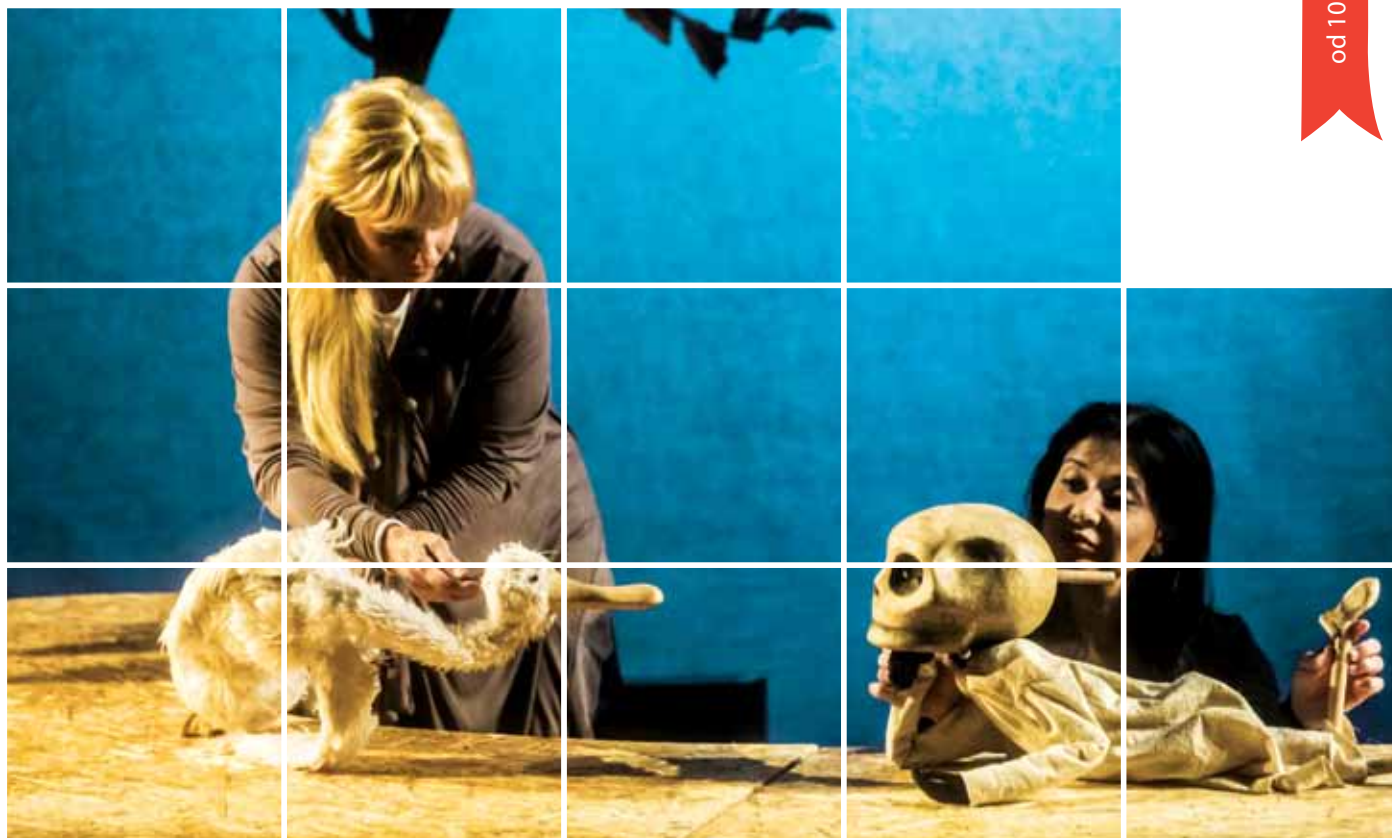
60 minut

od 7 lat

Wolf Erlbruch

Gęś, Śmierć i Tulipan

reż. i scen. Marcin Jarnuszkiewicz, muz. Mateusz Dębcki

Pewnego dnia Gęś spotyka Śmierć. Nie... Pewnego dnia Gęś zauważa Śmierć, która przecież towarzyszyła jej od zawsze, od dnia narodzin. Jak teraz zmieni się jej świat? Czy życie ze Śmiercią u boku aż tak bardzo będzie różniło się od dotychczasowego?

Reżyser Marcin Jarnuszkiewicz, zainspirowany książką niemieckiego autora Wolfa Erlbrucha „Gęś, śmierć i tulipan”, przedstawia prostą historię spotkania Gęsi i Śmierci w niezwykle poetycki sposób. Muzyka i obrazy stają się ważniejsze niż słowa, które padają rzadko: najważniejsze wydarza się pomiędzy i ponad nimi. Ten spektakl jest zaproszeniem do wzruszeń i przemysłów.

35 minut

od 10 lat

Robinson & Crusoe

na podstawie sztuki Nino D'Introny i Giacomo Ravicchia
koncepcja: Achim Conrad, reż. Andrzej Bocian i Achim Conrad

Dwóch mężczyzn na dachu domu. Wokół woda, aż po horyzont. Mówią różnymi językami. Nie mogą się porozumieć. Skąd się tam wzięli? Nie to pytanie jest w spektaklu najważniejsze, ani też, co będzie dalej. Istotne jest „tu i teraz”. Autorzy sztuki tworzą tę nieco absurdalną sytuację, aby uzyskać „czyste pole” do pokazania, co tak naprawdę w porozumieniu dwóch osób jest najistotniejsze.

Bohaterowie spektaklu noszą symboliczne imiona od imienia i nazwiska Robinsona Crusoe z powieści Daniela Defoe. Autorzy sztuki rozdzielili znanego bohatera literackiego na dwóch: Robinsona i Crusoe. Właśnie w tym „i” cały spektakl się mieści. To fascynująca opowieść o wrogości i przyjaźni, o lęku przed obcym i odkrywaniu podobieństw między ludźmi. Ten ważny temat został przedstawiony z lekkością i humorem, które budują w publiczności swoisty dystans do oglądanej historii i ułatwiają, zwłaszcza młodym widzom, uważne śledzenie biegu wypadków i wyciąganie wniosków. W spektaklu występuje dwóch aktorów: z Niemiec i Polski, każdy z nich używa na scenie swego ojczystego języka.

Koprodukcja movingtheatre.de z Kolonii i Teatru Baj. Wsparcia dla projektu udzieliła Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej.

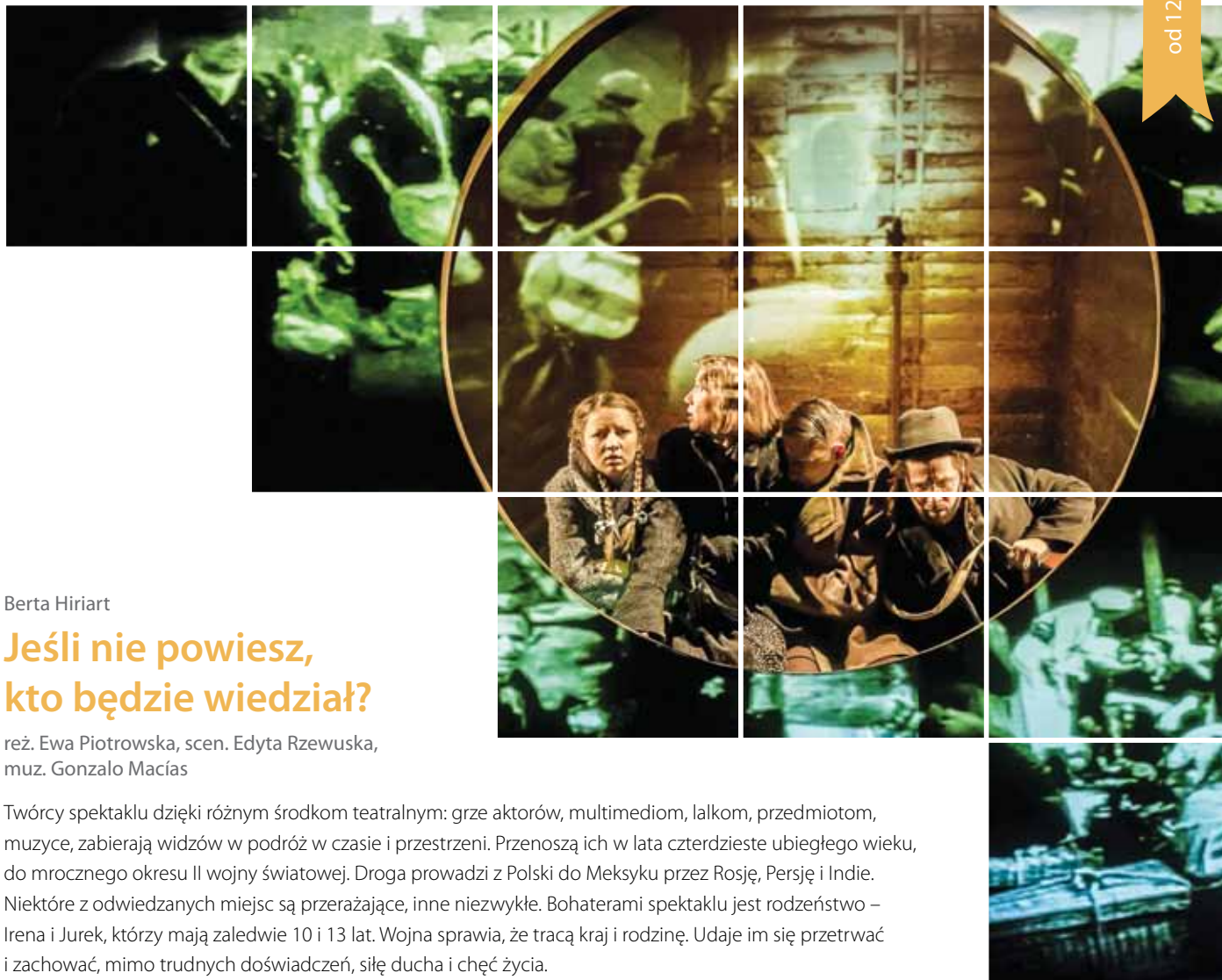
60 minut

od 10 lat

Berta Hiriart

Jeśli nie powiesz, kto będzie wiedział?

reż. Ewa Piotrowska, scen. Edyta Rzewuska,
muz. Gonzalo Macías

Twórcy spektaklu dzięki różnym środkom teatralnym: grze aktorów, multimediom, lalkom, przedmiotom, muzyce, zabierają widzów w podróż w czasie i przestrzeni. Przenoszą ich w lata czterdzieste ubiegłego wieku, do mrocznego okresu II wojny światowej. Droga prowadzi z Polski do Meksyku przez Rosję, Persję i Indie. Niektóre z odwiedzanych miejsc są przerażające, inne niezwykle. Bohaterami spektaklu jest rodzeństwo – Irena i Jurek, którzy mają zaledwie 10 i 13 lat. Wojna sprawia, że tracą kraj i rodzinę. Udaje im się przetrwać i zachować, mimo trudnych doświadczeń, siłę ducha i chęć życia.

Spektakl powstał jako koprodukcja polsko-meksykańska w ramach projektu „Dzieci z Santa Rosa”. Przedstawia odyseję Polaków deportowanych z kraju po sowieckiej inwazji na Polskę. Ich wojenna wędrówka skończyła się w Meksyku, w willi Santa Rosa, gdzie mogli doczekać końca wojny. Celem projektu było przypomnienie mało znanych wydarzeń z czasu drugiej wojny światowej łączących oba kraje – Polskę i Meksyk. Sztuka powstała na podstawie wspomnień uczestników tych wydarzeń.

Spektakl został zrealizowany we współpracy Teatru Baj i Narodowego Instytutu Sztuk Pięknych w Meksyku (INBA – Instituto Nacional de Bellas Artes).

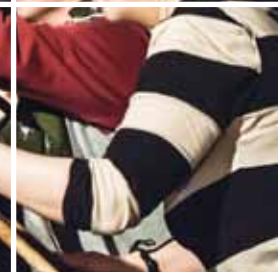

90 minut

od 12 lat

EDUKACJA
TEATRALNA

WARSZTATY

teatr wiem co to

Program edukacyjny „teatr wiem co to” adresowany jest do dzieci od piątego roku życia. Podczas tematycznych spotkań uczestnicy nie tylko zdobywają podstawową wiedzę o teatrze, ale mają możliwość „dotknięcia teatru”, poznawania go przez działanie. Program przeznaczony jest dla grup zorganizowanych – głównie z placówek edukacyjnych. Tematy mogą być realizowane niezależnie, ale można też zaplanować ich realizację w formie cyklu.

Program jest przeznaczony dla widzów Teatru Baj i warunkiem uczestnictwa, oprócz zakupu biletu na spotkanie, jest obejrzenie spektaklu.

czas trwania każdego ze spotkań:
45 minut

grupy zorganizowane:
do 25 osób

cena biletu
na spotkanie: **6 zł**

Rezerwacja spotkań:

Biuro Organizacji Widowni, tel. 22 619 80 77 wew. 115 (pn-pt 9:00-16:00)

Tematy realizowane w ramach programu:

Teatr – co to za miejsce? Sekrety teatralnych kulis

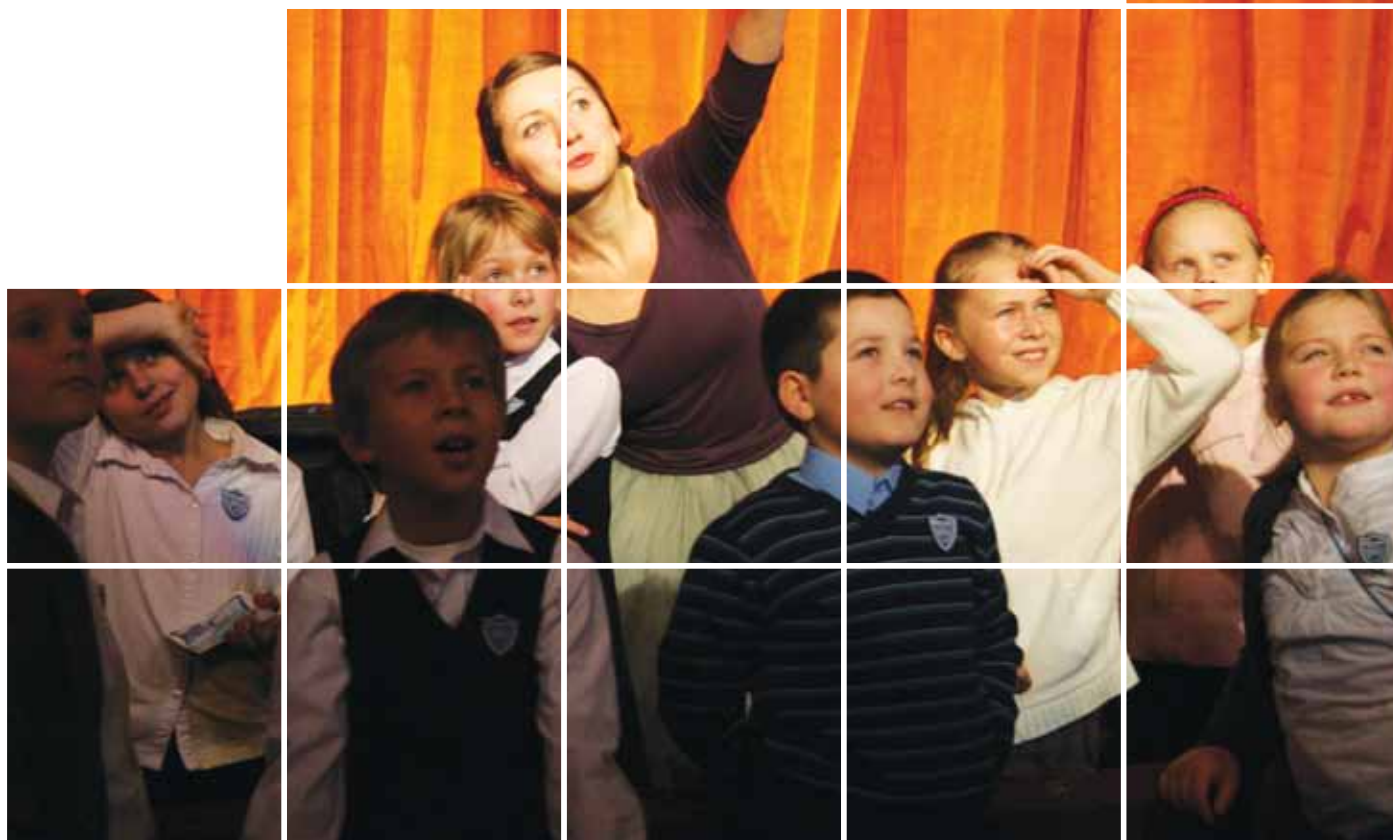
Dzieci odkrywają teatr jako miejsce. Poznają, jak zbudowana jest scena i co się kryje za kulisami. Dowiadują się też, kto jest potrzebny, aby można było zagrać spektakl.

Aktor – kto to? O pracy i warsztacie aktora

Uczestnicy dowiadują się, co trzeba umieć, aby zostać aktorem i sami próbują osiągnąć aktorskie umiejętności. Ćwiczą oddech, dykcję, głośne mówienie, próbują wcielić się w różne postacie. Odkrywają, co trzeba zrobić, aby na scenie stać się kimś innym. Poznają, co to jest rola, scenariusz i kim jest reżyser.

Jak się to to rusza? O różnych rodzajach lalek teatralnych. Podstawy animacji

Podczas spotkania dzieci poznają różne rodzaje lalek teatralnych, zarówno te klasyczne (kukły, pacyнки, jawajki, marionetki), jak i te, które są owocem nieskrępowanej wyobraźni scenografa. Odkrywają sekrety ożywiania lalek i próbują sztuki animacji. W spotkaniu są wykorzystywane lalki z dawnych przedstawień Baja.

Co się kryje za maską? Skąd się wzięła maska i jaką pełni funkcję teatrze

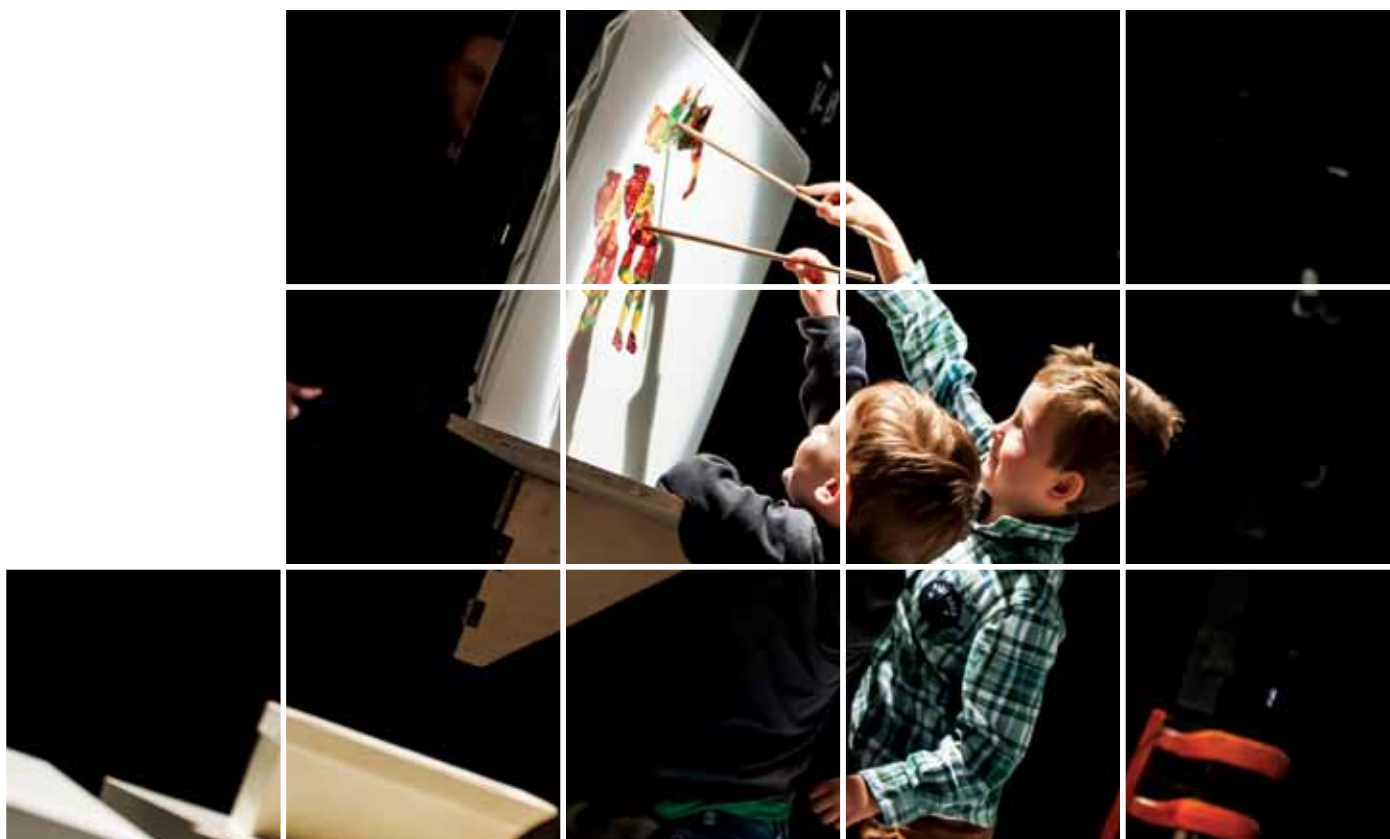
Spotkanie adresowane do dzieci w wieku powyżej 7 lat – podczas zajęć poznają historię maski teatralnej i różne rodzaje masek. Dzięki specjalnie wykonanym przez teatralną pracownię modelom masek ze starożytnej Grecji, z japońskiego teatru no i włoskiej komedii dell'arte uczestnicy zajęć mogą poznać historyczne typy masek. Wspólnie z prowadzącym odkrywają, jakie funkcje maska pełni w teatrze także dzisiaj, w jaki sposób przeobraża aktora i jakie są zasady gry w masce. Sami też mają możliwość doświadczenia przemiany, jaka dokonuje się, kiedy ubierze się maskę.

Czy rzeczy żyją naprawdę? Teatr przedmiotu

Temat ten dotyka serca teatru lalek, jakim jest animacja, czyli ożywianie. W teatrze lalek można ożywiać nie tylko lalki, ale także rzeczy, które są w stanie przedstawić niesamowite historie. Pod okiem aktora dzieci będą próbowały tchnąć duszę w przedmioty i skłonić je do zagrania w teatrze.

Co jest po drugiej stronie cienia? Rzecz o teatrze cieni

Teatr cieni to jeden z rodzajów teatru formy, teatru lalek. Ma długą i bogatą tradycję, zwłaszcza w Azji i Indonezji. Ale kto z nas nie próbował spontanicznie wykorzystać cieni z odpowiednio ułożonych dłoni do przedstawienia krótkiej scenki na ścianie przy świetle nocnej lampki? Cienie mają w sobie coś tajemniczego i odrealnionego. Uczestnicy dowiedzą się, jak w prosty sposób można zorganizować przedstawienie teatru cieni oraz poznają zasady animacji profesjonalnych lalek cieniowych.

Warsztaty tematyczne do spektakli

Warsztaty tematyczne do spektakli są realizowane na zamówienie opiekunów grup. Ich celem jest pogłębienie poprzez działanie i rozmowę problematyki podejmowanej w spektaklu oraz zderzenie jej z własnym doświadczeniem uczestników.

Odbywają się w grupie nie większej niż jedna klasa szkolna.

czas trwania każdego warsztatu:
60 minut

grupy zorganizowane:
do 25 osób

cena biletu
na spotkanie: **6 zł**

Rezerwacja warsztatów
przy rezerwacji biletów na spektakle:

Biuro Organizacji Widowni
tel. 22 619 80 77 wew. 115
(pn-pt 9:00-16:00)

Warsztaty do spektaklu „Plastusiowy Pamiętnik”

U Plastusia w Pamiętniku – dla przedszkoli

Na warsztaty składają się gry i zabawy inspirowane spektaklem. Dzieci poznają dawne przybory szkolne, z czasów kiedy Tosia chodziła do szkoły, uczą się piosenki ze spektaklu i sami lepią z plasteliny swojego własnego Plastusia, który potem w ich piórniku będzie mógł przeżyć nowe przygody.

Świat między kartkami Plastusiowego Pamiętnika – dla klas 0–III szkoły podstawowej

Uczestnicy poprzez gry, zabawy i zadania teatralne próbują zbadać, czy sytuacje, które przydarzyły się Tosi, Plastusiu i jego przyjaciółom, zdarzają się także im. W nawiązaniu do historii ze spektaklu dzieci przygotowują krótkie scenki i poszukują najlepszego rozwiązania dla nietrywnych sytuacji. Warsztaty mają na celu rozwijanie wyobraźni, kreatywności oraz współdziałania w grupie.

Warsztaty do spektaklu „Świat Garmanna”

Warsztaty skierowane są do rówieśników bohatera spektaklu, do dzieci w wieku od 7 do 10 lat. Uczestnicząc w specjalnie przygotowanych teatralnych grach i zabawach mają szansę przyjrzeć się, na ile ich świat jest podobny do świata Garmanna. Czy ich problemy i radości, lęki i marzenia, relacje z rówieśnikami i osobami starszymi są podobne do tych, które poznali oglądając spektakl. Poznając siebie poznajemy innych, odkrywając, że każdy się czegoś boi i że każdy o czymś marzy, pomaga w nawiązywaniu relacji.

Warsztaty zostały opracowane przez polsko-norweski zespół instruktorów w ramach projektu „Dziecko – teatr – świat. Ponad barierami”.

Warsztaty do spektaklu „Gęś, Śmierć i Tulipan”

Do opracowania warsztatów skłoniła nas wyjątkowość tego spektaklu oraz temat, którego dotyczy, a który dorosłym wydaje się często zbyt trudny, aby go podjąć z dziećmi. Warsztaty dotyczą kwestii emocji, radzenia sobie ze stratą oraz różnic w widzeniu danego wydarzenia przez różne osoby. Zajęcia, opracowane przez Justynę Świącicką – psychologa, pomagają uczestnikom uważnie przyjrzeć się emocjom i uczuciom, które zrodziły się w nich w trakcie spektaklu oraz odnieść treść historii, jaką widzieli w teatrze, do własnych doświadczeń. Mają także sposobność do ćwiczenia uważnego słuchania wypowiedzi innych i porównania, jak jedna opowiadana historia, wydarzenie zmienia się w zależności od tego, kto ją opowiada i jaki ma do niej stosunek.

Warsztaty do spektaklu „Jeśli nie powiesz, kto będzie wiedział?”

Co kryje kufer Ireny i Jurka? Jakie wspomnienia w sobie niesie? Czy każdą historię łatwo jest opowiedzieć? Spróbujemy prześledzić wędrowną historię bohaterów spektaklu i znaleźć klucz do zakamarków ich pamięci.

Warsztaty, przygotowane przez pedagoga teatru Sebastiana Świądra, pozwalają poprzez teatralne działania przyjrzeć się historii ze spektaklu „Jeśli nie powiesz...”, nadając jej nowy kontekst i poszerzając doświadczenie widza. Poznawanie przez działanie, postawienie się w sytuacji bohaterów spektaklu, pomaga lepiej zrozumieć ich historię, ale przede wszystkim samemu sobie odpowiedzieć na kilka istotnych pytań: jak czuliśmy się w sytuacji, kiedy musielibyśmy nagle opuścić swój dom? kto i co jest dla nas ważne i dlaczego?

mały, Duży i BAJ

Projekt „mały, Duży i BAJ” skierowany jest do dzieci i ich rodziców lub opiekunów. BAJ wraz z małymi i dużymi uczestnikami odkrywa świat teatru i stara się ich zainspirować do wspólnej zabawy w teatr w domu. Spotkania prowadzone są przez aktorów. Odbywają się od września do czerwca w trzecią niedzielę miesiąca **o godz. 13:00**.

Teatr – co to za miejsce? Sekrety teatralnych kulis	20.09.2015
Aktor – kto to? O pracy i warsztacie aktora	18.10.2015
Co się kryje za maską? Skąd się wzięła maska i jaką pełni funkcję teatrze	15.11.2015
Jak się to to rusza? O różnych rodzajach lalek teatralnych. Podstawy animacji	20.12.2015
Teatralne czarowanie: światło, ciemność, kształt, kolor i ruch. Jak się tworzy czarny teatr?	17.01.2016
Co jest po drugiej stronie cienia? Rzecz o teatrze cieni	21.02.2016
Czy rzeczy żyją naprawdę? Teatr przedmiotu	20.03.2016
Jak powstaje spektakl? O roli reżysera, kompozytora i scenografa	17.04.2016
Dźwięk i światło w teatrze. Eksperymentowanie na scenie	15.05.2016
Lalki na podwórku. Jak stworzyć przedstawienie plenerowe?	19.06.2016

czas trwania każdego ze spotkań:
60 minut

liczba uczestników:
20 osób

dolna granica wieku dzieci:
5 lat

cena biletu na spotkanie:
6 zł od osoby

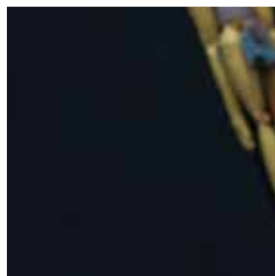
Konieczna jest uprzednia rezerwacja miejsc

(decyduje kolejność zgłoszeń).

Rezerwacja miejsc:

Kasa Teatru, tel. 22 818 08 21

(pn nieczynna, wt-pt 9:30-17:30, sb-nd 10:00-14:00)

Warsztaty dla nauczycieli i animatorów kultury

W sezonie 2015/2016 Teatr Baj proponuje nauczycielom i animatorom kultury, którzy chcą zapoznać się z podstawami teatru lalek, teatru formy, warsztaty animacji prowadzone przez aktorów – TEATR OŻYWIANIA oraz warsztaty w pracowni plastycznej – TWORZENIE LALEK i MASEK. Nową propozycją Baja są warsztaty pracy teatralnej ze słowem „Interpretacja wiersza i prozy”.

Do udziału w warsztatach zapraszamy szczególnie te osoby, które prowadzą grupy teatralne i chcą zdobyć umiejętności, które mogłyby wykorzystać w pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi. Mile widziany jest jednak każdy amator teatru lalek i teatru w ogóle, który chciałby zgłębiać jego tajniki.

Każdy z uczestników otrzyma zaświadczenie uczestnictwa w warsztatach.

Zgłoszenia na wszystkie warsztaty dla nauczycieli i animatorów kultury:

Kasa Teatru, tel. 22 818 08 21

(pn nieczynna, wt-pt 9:30-17:30, sb-nd 10:00-14:00)

Warsztaty tworzenia masek

17 i 24 października 2015 (soboty) – dwa spotkania po 4 godziny

Uczestnicy pod kierunkiem plastyka teatralnego będą pracować nad tworzeniem teatralnej maski w technice papier maché. Każdy z uczestników podczas 8-godzinnych warsztatów będzie pracował nad własną maską, którą po ich zakończeniu zabierze ze sobą. Materiały plastyczne zostaną zapewnione przez Teatr Baj i są uwzględnione w cenie warsztatów.

Warsztaty odbywają się w teatralnej pracowni plastycznej.

 liczba uczestników:
10 osób

 cena za całość warsztatów:
200 zł

 termin zgłoszeń:
do 9 października 2015 (obowiązuje kolejność zgłoszeń)

Teatr Ożywiania: MASKA

7 listopada (sobota) i 22 listopada 2015 (niedziela) – dwa spotkania po 4 godziny

Podczas warsztatów prowadzonych przez aktorów uczestnicy zapoznają się zasadami gry w masce. Poznają różne rodzaje masek, a poprzez ćwiczenia, pracę indywidualną i przygotowywanie etud zdobędą umiejętności, które będą mogli wykorzystać później w swojej pracy teatralnej.

 liczba uczestników:
12 osób

 cena za całość warsztatów:
200 zł

 termin zgłoszeń:
do 15 października 2015 (obowiązuje kolejność zgłoszeń)

Warsztaty interpretacji wiersza i prozy

5 grudnia 2015, 12 grudnia 2015, 9 stycznia 2016 (soboty) – trzy spotkania po 4-5 godzin

Autorski program warsztatów został opracowany przez Elżbietę Bielińską – aktorkę Teatru Baj, która chce zaproponować uczestnikom wspólną drogę odkrywania znaczenia słowa na scenie. Zaczynając od tego, co poprzedza pojawienie się słowa (myśl, emocja, intencja, obecność na scenie), poprzez zadania aktorskie i poszukiwanie tematów zawartych w tekście uczestnicy warsztatów będą budować własną wypowiedź sceniczną w oparciu o konkretny utwór.

Na warsztaty składają trzy spotkania:

1. Zanim padnie słowo...
2. Interpretacja wiersza.
3. Interpretacja prozy.

Celem warsztatów jest przygotowanie do prowadzenia zajęć teatralnych ze szczególnym uwzględnieniem pracy nad słowem.

liczba uczestników:
10-12 osób

cena za całość warsztatów:
280 zł

termin zgłoszeń:
do 30 października 2015 (obowiązuje kolejność zgłoszeń)

Warsztaty wokół JAWAJKI

W drugiej połowie sezonu 2015/2016 proponujemy cykl warsztatów poświęconych jaważce – klasycznej lalce o egzotycznym pochodzeniu, którą będziemy poznawać w jej zeuropeizowanej formie. Jaważka jest lalką parawanową, na krótkim kołku z ruchomą głową i kijkami przy rękach. Została tak pomyślana, że potrafi sprawnie naśladować ruch człowieka – porusza głową, rękami, a nawet zgina się w pasie, bo przedłużeniem krótkiego kołka, na którym jest osadzona głowa, jest dłoń aktora. Jest atrakcyjna pod względem animacji, ale mniej znana i trudniejsza do wykonania niż pacynka czy kukła, dlatego proponujemy podwójne **warsztaty tworzenia i animacji jaważki**.

Warsztaty tworzenia lalek: JAWAJKA

20 lutego, 27 lutego i 5 marca 2016 (soboty) – trzy spotkania po 4 godziny

Uczestnicy warsztatów pod kierunkiem plastyka teatralnego będą uczyć się przede wszystkim jak stworzyć mechanizm poruszania jaważki. Każdy z uczestników przez trzy spotkania (łącznie 12 godzin) będzie pracował nad własną lalką, którą zabierze po warsztatach ze sobą. Materiały plastyczne, wliczone w cenę warsztatów, zapewnia teatr.

Warsztaty odbywają się w teatralnej pracowni plastycznej.

liczba uczestników:
10 osób

cena za całość warsztatów:
250 zł*

termin zgłoszeń:
do 20 stycznia 2016 (obowiązuje kolejność zgłoszeń)

Teatr Ożywiania: JAWAJKA

19 marca i 9 kwietnia 2016 (soboty) – dwa spotkania po 4 godziny

Uczestnicy warsztatów poznają zasady ożywiania jaważki. Podczas pierwszego spotkania poprzez ćwiczenia indywidualne będą pracować nad techniką animacji. Na drugim spotkaniu uczestnicy będą pracować nad etiudami teatralnymi, co wyposaży ich w umiejętności pomagające w przygotowaniu spektakli w prowadzonych przez siebie grupach teatralnych.

liczba uczestników:
12 osób

cena za całość warsztatów:
200 zł*

termin zgłoszeń:
do 10 marca 2016 (obowiązuje kolejność zgłoszeń)

*Dla osób, które zdecydują się na uczestnictwo w całym cyklu warsztatów poświęconych jaważce, cena całego cyklu wynosi: 400 zł.

BAJ BEZ BARIER

Teatr Baj od kilku lat realizuje program „Baj bez barier”, którego celem jest umożliwianie kontaktu ze sztuką teatru osobom, które z różnych względów mają do niej utrudniony dostęp. Baj podejmuje szereg działań zmierzających do dostosowania zarówno przestrzeni teatru, jak i oferty kulturalnej – przede wszystkim spektakli, do potrzeb osób z różnymi dysfunkcjami m.in. ruchu, słuchu, wzroku, osób ze spektrum autyzmu.

Baj dla osób z dysfunkcją wzroku lub słuchu

Baj stara się udostępniać swoje spektakle dla osób z dysfunkcją wzroku i słuchu. Dzięki współpracy z Fundacją Kultury bez Barier do dwunastu spektakli została przygotowana **audiodeskrypcja** – opis działań scenicznych, czytany symultanicznie przez lektora i odbierany za pomocą słuchawek, umożliwiający osobom niewidomym i niedowidzącym pełniejszy odbiór spektaklu. Dzieci niewidome i niedowidzące przed przedstawieniem mogą za pomocą dotyku poznać lalki, rekwizyty i scenografię, a po spektaklu mają możliwość spotkania się z aktorami.

Tytuły spektakli w repertuarze sezonu 2015/2016, do których została przygotowana audiodeskrypcja: „Bajka o szczęściu”, „Doktor Dolittle i jego zwierzęta”, „Emil z Lönnbergi”, „Jeśli nie powiesz, kto będzie wiedział?”, „Królowa Śniegu”, „Śpiąca królewna”, „Świat Garmanna”, „Tymoteusz wśród ptaków”.

Dla grup dzieci niesłyszących realizowane jest **tłumaczenie na język migowy**. Do spektaklu dla starszych widzów „Jeśli nie powiesz, kto będzie wiedział?” przygotowano napisy.

Grupy osób z dysfunkcjami wzroku lub słuchu, które chciałyby skorzystać z oferty Teatru Baj, prosimy o kontakt z Biurem Organizacji Widowni, tel. 22 619 80 77 wew. 115 (pn-pt 9:00-16:00).

Baj dla osób ze spektrum autyzmu

Teatr Baj uczestniczył w projekcie „Kultura przyjazna osobom z autyzmem”, realizowanym przez Fundację SYNAPSIS. Jego celem było znalezienie rozwiązań ułatwiających osobom z autyzmem korzystanie z dóbr kultury. Rezultatem jest powstanie przewodnika po Teatrze Baj pomagającego przygotować się do pierwszej wizyty w Teatrze, można go pobrać na stronie Teatru w zakładce Teatr bez barier.

Baj poleca dla najmłodszych dzieci ze spektrum autyzmu spektakle w ramach nurtu repertuarowego Bajowe Najnaje. Koordynator chętnie odpowie na zapytania rodziców i pomoże wybrać odpowiedni spektakl dla ich dziecka.

Teatr Baj jest chętny do podejmowania współpracy ze szkołami, stowarzyszeniami, ośrodkami, fundacjami zajmującymi się pomocą osobom z różnymi dysfunkcjami (sensorycznymi, intelektualnymi, spektrum autyzmu itd.). Pomaga wybrać odpowiedni spektakl oraz jest chętny do opracowywania we współpracy z organizacjami i placówkami warsztatów teatralnych odpowiadających potrzebom danej grupy osób.

Kontakt:

Koordinator – aldona.kaszuba@teatrbaj.pl, tel. 22 619 80 77 wew. 103

Współpracujemy z następującymi organizacjami i instytucjami:

**FUNDACJA KULTURY
BEZ BARIER**

**SY
NAP
SIS**

Legenda

miejsca oznaczone symbolem „s” (straponteny) – są to miejsca dodatkowe, bez oparcia (tzw. dostawki) dla opiekunów grup zorganizowanych

miejsca polecane dla osób niedowidzących:

wszystkie miejsca w I i II rzędzie

miejsca polecane dla osób niewidomych z psem przewodnikiem:

miejsca 1-2 w rzędach III i IV

miejsca polecane dla osób ze spektrum autyzmu:

miejsca 1-2 w rzędach: V, VI, VII, VIII, IX

miejsca polecane dla osób niesłyszących podczas spektakli z tłumaczeniem na język migowy:

rzęd III, miejsca 9 – 13

rzęd IV, miejsca 9 – 13

rzęd V, miejsca 9 – 14

rzęd VI, miejsca 9 – 14

rzęd VII, miejsca 9 – 14

rzęd VIII, miejsca 9 – 14

miejsca dla osób z niepełnosprawnością ruchową, poruszających się na wózkach:

- jeśli widz chciałby przesiąść się z wózka na fotel teatralny, polecamy: miejsce 1 w rzędach V – IX

(w tym przypadku wózek podczas spektaklu musi być wywieziony z sali),

- jeśli widz chciałby oglądać spektakl siedząc na wózku, wówczas proponujemy ustawienie wózka na wysokości rzędu XIII w lewym rogu sali (sala jest tak ukształtowana, że z XIII rzędu widoczność jest bardzo dobra)

Po obu stronach sali widowiskowej znajdują się przejścia pochylne umożliwiające poruszanie się na wózku (kąt nachylenia 7 stopni). Na wprost wejścia na salę między 12 a 13 rzędem jest przejście na drugą stronę sali (szerokość 1,1 m).

Możliwość wyboru miejsc jest zależna od kolejności rezerwacji.

Wejście do Teatru – informacje dodatkowe:

W Teatrze Baj nie ma windy, staramy się jednak o pozyskanie funduszy na jej zakup i zainstalowanie.

Do poziomu foyer prowadzi 14 schodów. Przeszkoleni pracownicy teatru służą pomocą osobom poruszającym się na wózkach – i wózki są wnoszone na pierwsze piętro. Aby pomoc mogła być sprawnie zorganizowana, Teatr prosi o wcześniejszą informację o takiej potrzebie – najlepiej telefonicznie przy rezerwacji biletów na spektakl. Wejście na widowieństwo, kasa, szatnia i toalety znajdują się na poziomie foyer.

TEATR BAJ

ul. Jagiellońska 28, 03-719 Warszawa

tel. / faks 22 619 90 96, teatr@teatrbaj.pl

www.teatrbaj.pl

Dyrektor Teatru: Ewa Piotrowska

Instytucja Kultury
m.st. Warszawy

Rezerwacja biletów i informacja o ofercie

dla grup zorganizowanych:

Biuro Organizacji Widowni

tel. 22 619 80 77 wew. 115

pn-pt 9:00-16:00

dla widzów indywidualnych:

Kasa Teatru

tel. / faks 22 818 08 21, kasa@teatrbaj.pl

pn nieczynna, wt-pt 9:30-17:30, sb-nd 10:00-14:00

Sprzedaż biletów

Kasa Teatru

pn nieczynna, wt-pt 9:30-17:30, sb-nd 10:00-14:00

Bilety na spektakle weekendowe są dostępne także na www.eBilet.pl.

projekt graficzny:

Krzysztof Michalski (Pink Design)

opracowanie tekstów:

Aldona Kaszuba

fotografie:

Krzysztof Bieliński [5 po lewej, 6 dwie od lewej, 7 na górze, 8, 9 na górze, 11, 13 na górze, 15 na górze, 16, 17, 19, 26, 30]

Piotr Paczuski [9 na dole, 13 na dole, 15 na dole, 23]

Albert Roca Macià [5 po prawej, 10 na dole, 12, 18, 21, 22, 24, 25, 27, 28, 31]

